

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 65144-2024

Onderwerp: Wijziging verordening jeugdhulp gemeente Maashorst 2022

Auteur	: Geeske Smit
Domein/team	: Sociaal / Sociaal beleid
E-mail	: Geeske.Smit@gemeentemaashorst.nl
Port.	: R. Sour-van de Ven

Effect op de begroting

Ja Nee

Onderwerp

Wijziging verordening jeugdhulp gemeente Maashorst 2022

Voorstel

1. Vast te stellen de verordening 'jeugdhulp gemeente Maashorst 2024'.
2. In te trekken de verordening 'Jeugdhulp gemeente Maashorst 2022'.

Inleiding

In de raadsvergadering van 22 maart 2024 is de verordening "jeugdhulp gemeente Maashorst 2022" vastgesteld. Gelet op jurisprudentie van de afgelopen tijd dient de verordening te worden aangepast. Volgens de Jeugdwet zijn gemeenten niet verplicht jeugdhulp in te zetten als ouders zelf een oplossing hebben voor de hulpvraag, wat wordt aangeduid als 'eigen kracht'. De Centrale Raad van Beroep heeft bepaald dat de verordening moet beschrijven wat de ouderlijke zorg- en opvoedingsplicht inhoudt, en wanneer er precies sprake is van 'eigen kracht'¹. De criteria en afwegingsfactoren moeten expliciet in de verordening worden opgenomen. Verwijzen naar een richtlijn in een bijlage, zoals de CIZ-indicatiewijzer, of naar toelichtingen, nadere regels of beleidsregels van het gemeentebestuur is niet afdoende. De gemeente kan een onderscheid maken tussen gebruikelijke en bovengebruikelijke hulp; ook dit moet gedetailleerd in de verordening worden beschreven. Aangezien dit in de lokale verordening van gemeente Maashorst onvoldoende is opgenomen, is het advies dit aan te passen. Daarnaast blijkt in de huidige verordening onvoldoende voor welke beschikkingen de indexering van de tarieven voor de Persoonsgebonden Budgetten (PGB) geldt, daarom is het advies dit te verduidelijken.

De wijzigingen zijn geel gemarkeerd in de verordening.

Beoogd effect

¹ Gemeenten moeten criteria 'eigen kracht' opnemen in verordening, 3 juli 2024, <https://www.pgb.nl/gemeenten-moeten-criteria-eigen-kracht-opnemen-in-verordening/#:~:text=Volgens%20de%20Jeugdwet%20hoeven%20gemeenten,is%20van%20'eigen%20kracht'>.

Het beoogd effect van de herziening van de verordening jeugdhulp gemeente Maashorst is allereerst om meer duidelijkheid te scheppen voor inwoners. De huidige verordening laat ruimte voor interpretatie in de regels rondom de toekenning van jeugdhulp, wat leidt tot onduidelijkheid. Daarnaast zorgt de interpretatieruimte en de summierere verordeningsregels bij de jeugdconsulenten voor onduidelijkheid. Deze onduidelijkheid kan een gebrek aan uniformiteit veroorzaken. Met de herziening van de verordening op deze punten kan dit worden voorkomen. Bovendien zijn er drie uitspraken van de Centrale Raad van Beroep bekend waarin gemeenten met eveneens te summierere verordeningsregels op het gebied van 'eigen kracht' en 'gebruikelijke hulp' rechtszaken verloren. Met deze herziening van de verordening is het doel de rechtspositie van de gemeente Maashorst te versterken.

Argumenten

1.1 De aangedragen wijzigingen passen binnen de richtlijnen van de Hervormingsagenda Jeugd.

De landelijke Hervormingsagenda Jeugd, vastgesteld in 2023, heeft als doel de jeugdhulp te verbeteren, vooral voor de meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen. Eén van de doelen hieruit is om de reikwijdte van de Jeugdwet te verduidelijken en af te bakenen, waardoor jeugdhulp beter kan worden gericht op de meest kwetsbare jeugdigen. De voorgestelde wijziging van de verordening jeugdhulp van de gemeente Maashorst sluit hierbij aan door de reikwijdte van de jeugdhulpplicht te verkleinen, door de regels rond 'eigen kracht' en 'gebruikelijke hulp' te verduidelijken. Hierdoor kan beter worden ingespeeld op de specifieke hulpbehoeften van de kwetsbare groepen jeugdigen en gezinnen, en wordt voorkomen dat middelen worden ingezet voor minder urgente gevallen wanneer eigen kracht, mogelijkheden binnen het eigen netwerk of gebruikelijke zorg toereikend zijn.

1.2 De aangedragen wijzigingen verduidelijken de regels en versterken hierdoor de uniformiteit.

De voorgestelde wijzigingen in de verordening zijn erop gericht om de begrippen 'eigen kracht', 'gebruikelijke hulp', en 'indexering van Persoonsgebonden Budgetten (PGB)' te verduidelijken en te uniformeren. Dit draagt bij aan duidelijkheid voor zowel inwoners als jeugdconsulenten, en voorkomt uiteenlopende interpretaties die kunnen leiden tot ongelijkheid in de uitvoering van de jeugdhulp. Het expliciet opnemen van factoren zoals gezinssamenstelling en sociaal netwerk in de beoordeling van 'eigen kracht' zorgt voor een meer gepersonaliseerde en eerlijke benadering van jeugdhulp.

1.3 De aangedragen wijzigingen versterken de rechtspositie van de gemeente.

De huidige verordening voldoet niet aan de eisen van de Centrale Raad van Beroep, zoals gesteld in de uitspraak van 29 mei 2024. De verordening schiet tekort in de uitwerking van de termen 'eigen kracht' en 'gebruikelijke hulp'. De voorgestelde wijzigingen zijn erop gericht om de verordening in lijn te brengen met deze uitspraak, door duidelijke criteria en afwegingsfactoren vast te leggen. Door de begrippen 'eigen kracht' en 'gebruikelijke hulp' helder te definiëren, wordt de rechtsgrondslag voor gemeentelijke besluiten versterkt. Dit minimaliseert het risico op juridische geschillen en biedt de gemeente een sterkere positie in bezwaar- of beroepsprocedures.

2.1. Huidige verordening kan worden ingetrokken.

De huidige verordeningen jeugdhulp kan na vaststelling van de nieuwe verordening ingetrokken.

Kanttekeningen

1.1 Het wetsvoorstel omtrent de aanpassing van de Jeugdwet als gevolg van de Hervormingsagenda Jeugd geeft ook meer duiding aan 'eigen kracht' en 'gebruikelijke hulp'.

Daarop kan worden gewacht, zodat er geen dubbel werk gedaan hoeft te worden.

Het wetsvoorstel wordt in het najaar van 2024 verwacht ter beoordeling in de Tweede Kamer. Vanuit dit wetsvoorstel zullen er wijzigingen volgen die doorgevoerd dienen te worden in de verordening van gemeente Maashorst. Echter, vanwege bovenstaande argumenten is wenselijk om de gemeentelijke verordening op gebieden 'eigen kracht' en 'gebruikelijke hulp' toch aan te passen.

1.2 Er is een landelijke discussie over de hoogte van PGB's, de wijziging indexering kan ook in die wijziging worden meegenomen ².

Momenteel wordt landelijk de discussie gevoerd over de hoogte van PGB's, namelijk of het uitgekeerde uurloon bij informele hulp door familie of bekenden van de jeugdige de hoogte moet hebben van het sociaal minimumuurloon of dat dit verhoogd moet worden naar het uurloon dat beschreven staat in de CAO Verpleeg- en Verzorgingstehuizen en Thuiszorg. Logisch zou zijn de uitkomst van deze discussie met een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep af te wachten en bij deze eventuele wijziging ook de wijziging rond de indexering van de PGB's op te nemen. Echter, is het niet wenselijk om te wachten op de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep.

Financiën

Voorliggende aanpassing van de verordening kent met name tekstuele aanpassingen. Enkel de aanpassing/ nadere uitwerking van de artikelen rondom "gebruikelijke hulp" kennen mogelijk financiële gevolgen.

De afgelopen jaren zien we een sterke stijging van de uitgaven in de Jeugdzorg.

Aanscherpingen van de criteria voor de beoordeling van deze voorliggende oplossingen (gebruikelijke hulp) kan leiden tot minder (meer-)kosten in de toekomst. Op dit moment is niet te duiden hoe groot dit effect zal zijn, mede omdat het een open-einde regeling betreft en de uitgaven van vele factoren afhankelijk zijn. De uitgavenontwikkeling wordt op de voet gevolgd en afwijkingen van de begroting via tussentijdse afwijkingenrapportages gemeld aan de gemeenteraad.

Duurzaamheid

/

Participatie

De werkgroep 'Jeugd en onderwijs' van de Adviesraad Sociaal Domein is op 22 augustus geïnformeerd over deze voorgenomen wijziging van de Verordening jeugdhulp gemeente Maashorst. Zij hebben besloten kennis te nemen van de wijziging en geen formeel advies uit te brengen.

² Pgb sociaal netwerk in de Jeugdwet: terug naar het minimumloon!, 24 juli 2024, <https://www.schulinck.nl/opinie/pgb-sociaal-netwerk-in-de-jeugdwet-terug-naar-het-minimumloon/>

Communicatie

Na besluitvorming door de gemeenteraad, zal de verordening op de gebruikelijke wijze worden gepubliceerd.

Vervolg

De dag na bekendmaking treedt de verordening in werking.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

Bijlage 1: Verordening jeugdhulp gemeente Maashorst 2022

Uden, 10 september 2024

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,
de secretaris, de burgemeester,

J.A.G.M. van Aaken

J.A. van der Pas